

התורכי שב"מרבק" נשחט עד 22.12 ובסה"כ נתגלו בו 3 מקרי מחלה.

10. מקרי המחלה היו טריים: שלפוחיות שלמות שטרם התפוצצו.

11. האבחנה הסופית של הטיפוס הושלמה במכון הווטרנארי ביום 27.12.64 ונקבע שהוא טיפוס A, וזאת — לאחר חזרה על הבדיקה הראשונה, שנעשתה ב-23.1.64. נגד טיפוס זה לא היה הבקר התורכי מחוסן.

12. קביעה זו של הטיפוס וכן אחוזי הבהמות שנפגעו, צורת הפגיעה, ואורך הזמן שעבר בין העמסת הבקר במארסין לבין הופעת המקרים הראשונים, כל אלה מוכיחים שהבקר היה בריא מבחינה קלינית עם עזיבתו את הנמל התורכי, אלא שנדבק סמוך לאותו זמן — או במארסין, או מהחציר שהוכנס לספינה, בנגיף מטיפוס A והגיע ארצה בתקופת הדגירה של המחלה. שום בדיקה, ע"י שום מומחה, לא היתה יכולה לגלות מצב כזה.

13. לאחר שחיטת הבקר התורכי בוצע ניקוי וחיטוי בתחנת ההסגר בחיפה, בבית המטבחים בחיפה, ובבית המטבחים "מרבק".

14. בשני בתי המטבחים שחטו מאז בקר מקומי וכן בקר שהגיע מהונגריה והיה נקי מפר"ט. שום תקלה נוספת לא אירעה בחיפה.

15. ב"מרבק" נתגלו מקרי פר"ט נוספים ב-3.1.65 בבקר ההונגרי הבריא, שהוחזק ב"מרבק" 7 ימים ונדבק שם, על אף החיטוי שנעשה לאחר מקרי המחלה

בבקר התורכי.

16. ביום 3.1.65 נתגלתה המחלה גם ברפת אחת במושב אורות. התברר שממשק זה הובא בקר ל"מרבק" מספר ימים לפני כן. מרפת זו התפשטה המחלה לשתי רפתות נוספות באותו מושב.

17. במושב עזריקם נדבקה רפת אחת ע"י בעל המשק שעבר ב"מרבק".

18. מיד כשנתגלו מקרי הפר"ט הראשונים, ובטרם נקבע הטיפוס, נשלחה הודעה על כך במברק לד"ר דפני בתורכיה, וניתנה הוראה להפסיק קניית בקר נוסף.

19. כשנקבע טיפוס הפר"ט נשלח מברק נוסף לד"ר דפני.

20. ביום 28.12, בטרם קיבל הידיעה על קביעת טיפוס הנגיף, ביקר ד"ר דפני במכון הווטרנארי באטליק שבאנקרה. הפעם נמסר לו שבימים האחרונים בודד נגיף מטיפוס A במקרי פר"ט בתורכיה על גבול איראן, ולדעתם חדרה המחלה משם. הוא הבריק על כך אלי ואז שלחנו אליו הוראה טלפונית וטלגרפית לבטל את המשלוח השני שכבר נקנה ולחזור ארצה.

21. האמצעים שנקטו לאחר מכן כללו: חיטון הבקר בגוש באר-טוביה בתרכיב שהוחש מאנגליה, סגירה זמנית של "מרבק", ניקוי וחיטוי מחדש, והטלת הגבלות על העברת בקר וצאן בכל איזור הדרום.

ד"ר ש. גור

מנהל השירותים הווטרנאריים

כחלום בלהות יראה בעיני המשוגעים ל"דיאטות" באמריקה דבר השימוש בחלב איילות הצפון. אחד החוקרים הנורבגיים בדק את החלב של איילה שהמליטה באביב האחרון ומצא שמתכונת השומן היתה 19.9% וכמות החלבון בחלב זה הגיעה ל-10.1%. בסוף הקיץ עלה השומן אף ל-29.4%. הלאפים ובני המשפחה שלהם שותים את החלב הזה, ואין לומר שמצב הבריאות שלהם הוא בכל רע.

פרה זו — שלא תימכר לעולם!

אחד האיכרים, בבקרו אצל אמו הישישה בבית האבות, היה מביא לה בכל פעם בקבוק מלא חלב, מתובל בכפית בראנדי. האם לא העירה שום דבר על החלב, אולם פעם אחת היא פנתה אליו ואמרה: "האוכל לבקשך טובה?" — "אדרבא ואדרבא", ענה הבן. "אנא, אלברט, לעולם שלא תמכור את הפרה הזו!"

המרעה הטבעי

זכינו גם השנה בשפע של מרעה. אל יחמיצו הבוקרים לנצל מקור אספקה זה בחודשים אלה (מארס-אפריל). אמילו תגרום הוצאת העדר למרעה לאי-נוחות בסדרי העבודה השיגרתיים — כדאי וכדאי לעשות זאת! יחידת המזון במרעה הטבעי היא הזולה ביותר, והשפעת המזון האביבי הזה על הבהמות, ובייחוד על בני-הבקר, היא מצויינת — לכל הדעות.